

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích činný ve věcech obchodních rozhodl samosoudcem JUDr. Jiřím Neradem v právní věci žalobce **DT oil s. r. o.**, IČ 26078112, se sídlem Nová Ves 47, 373 15 Nová Ves, proti žalovanému [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupenému Mgr. Janem Lehovcem, advokátem se sídlem Dlážďená 1586/4, Praha 1, o zaplacení částky 134.139 Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I.** Návrh, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 134.139 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 34.139 Kč od 1. 3. 2016 do zaplacení, z částky ve výši 50.000 Kč od 6. 5. 2016 do zaplacení a z částky 50.000 Kč od 6. 8. 2016 do zaplacení, **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** nárok na náhradu nákladů tohoto řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Správce pozůstalosti spolčníka žalobce [REDACTED], [REDACTED], podal proti druhému spolčníkovi žalovaného [REDACTED] dne 12. 10. 2016 k níže podepsanému soudu žalobu na zaplacení částky 134.139 Kč s úroky z prodlení. Uvedl, že jeho bratr [REDACTED], spolčník žalobce, zemřel dne [REDACTED]. Byl jednatelem a spolčníkem žalobce z 50%. Od 08. 12. 2015 až do září 2016 měl žalobce pouze jednoho jednatele a to žalovaného. V této době žalovaný sám sobě vyplatil z bankovního účtu žalobce dne 29. 02. 2016 částku 34.139 Kč, dne 05. 05. 2016 částku 50.000 Kč a dne 05. 08. 2016 částku 50.000 Kč. Neoprávněně takto vyčerpal pro sebe částku 134.139 Kč. Proto je povinen žalobci tuto částku vrátit.

K návrhu mimo jiné přiložil notářský zápis JUDr. Evy Ivicové, resp. jejího notářského čekatele Mgr. Jana Janeše ze dne 24. 03. 2015 o povolání správce pozůstalosti.

Žalovaný se nejprve k věci vyjádřil tak, že činí nesporným, že v rozhodném období byl a stále je jednatelem a spolčníkem žalobce, a že přijal finanční prostředky ve výši 134.139 Kč, tak jak je popsáno v žalobě. Sporné platby byly použity a také zaúčtovány na částečnou úhradu pohledávky žalovaného na zaplacení úroků v původní výši 934.139 Kč. Tato pohledávka je řádně vedena v účetnictví žalobce a její vznik souvisel se zajištěním financování, které bylo nutné k realizaci podnikatelského záměru žalobce (výstavba a následné provozování čerpací stanice). Za klíčový považuje fakt, že dne 16. 01. 2015 žalobce existenci pohledávky písemně uznal co do důvodu a výše, přičemž byl zastoupen oběma tehdejšími jednatelemi společnosti, tedy jím a zesnulým [REDACTED]. Navíc musí uvést také to, že i další dlouhodobý dluh ve výši 872.873 Kč, který je rovněž řádně zaúčtován do účetnictví žalobce, a jemuž dokonce odpovídá paritní dluh vůči druhému spolčníkovi (tzn. dluh žalobce vůči pozůstalosti [REDACTED]). Dále uvedl, že mu nebyla doručena předžalobní výzva.

Ke svému vyjádření předložil uznání závazku ze dne 16. 01. 2015 a inventuru dlouhodobých závazků žalobce vůči [REDACTED] a žalovanému ze dne 16. 01. 2015.

Žalobce poté zaujal stanovisko k vyjádření takové, že uznávací prohlášení nemá souvislost se smlouvou o úvěru ve výši 3.600.000 Kč, kterou žalovanému poskytla GE Money Bank, a. s. Je tomu tak proto, že úvěrová smlouva založila pouze úvěrový vztah mezi žalovaným a bankou, když o údajné pohledávce žalobce, uvedené v uznávacím prohlášení, bylo účtováno až zpětně. Provoz ani investice společnosti žalobce nebyly financovány bankovními úvěry. Financování poskytovali pouze spolčníci a jednatele formou bezúročných půjček a to rovným dílem, navíc uznání dluhu není dostatečně určité. Není z něj zřejmé, jaký konkrétní dluh dlužník uznává. K podpisu uznávacího prohlášení došlo v době, kdy [REDACTED] byl již smrtelně nemocný, když žalovaný v [REDACTED] vyvolal zdání, že tímto dojde ke zlepšení jeho tíživé finanční situace.

Ke stanovisku žalovaný přiložil účetní závěrky žalobce za léta 2012 – 2015.

Žalovaný se poté ke stanovisku žalobce vyjádřil mimo jiné tak, že s [REDACTED] se v roce 2004 dohodli na tom, že spolu postaví a následně budou provozovat čerpací stanici

v Nové Vsi. Za tím účelem založili žalobce a napůl koupili pozemky, kde nyní čerpací stanice stojí. Protože k realizaci jejich podnikatelského záměru (výstavbě čerpací stanice) bylo za potřeby významné množství finančních prostředků, zvažovali, že by si žalobce vzal na svůj záměr úvěr. Bohužel po předběžných jednání se ukázalo, že tato představa je nereálná a žalobce úvěr nemůže získat. Proto se oba společníci dohodli na tom, že o úvěr požádá žalovaný, kterému úvěr zajistí rodiče zástavním právem k jejich nemovitostem. Tak se i stalo. Mezi žalovaným a společností GE Money Bank, a. s. byla dne 03. 10. 2005 uzavřena smlouva o revolvingovém úvěru, k níž bylo uzavřeno několik dodatků. Na základě smlouvy banka poskytla žalovanému úvěr v celkové výši 3.600.000 Kč. Žalovaný poskytnutý úvěr použil k financování stavby čerpací stanice, když náklady na výstavbu přeúčtoval žalovaný žalobci v roce 2006 třemi fakturami a to ve výši 1.190.000 Kč, 1.785.000 Kč a 806.641,50 Kč. Tyto faktury žalobce nezaplatil v termínu splatnosti. To mělo vliv na schopnost žalovaného splatit poskytnutý úvěr včas. Žalovaný tak nesplácel vyčerpaný úvěr ve lhůtách dle smlouvy o úvěru a došlo ke vzniku úroků, které bylo bance nutné zaplatit, což žalovaný učinil. [REDAKCE] si byl této skutečnosti vědom, a proto podepsal i uznání dluhu ze dne 16. 01. 2015. Pokud by požadoval žalovaný na žalobci úroky z prodlení z pozdě uhrazených faktur, tak by měl nárok na zaplacení větší částky a to 1.067.715 Kč. Z opatrnosti žalovaný, pro případ, že by soud shledal žalobu za důvodnou, uplatňuje v rámci procesní obrany proti nároku uplatněnému v žalobě námitku započtení proti své pohledávce na vrácení půjčky poskytnuté žalobci v aktuální výši 872.873 Kč. Tato pohledávka by měla být nesporná, protože stejná pohledávka je uvedena v rámci projednání pozůstalosti po [REDAKCE], jak vyplývá z usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 05. 12. 2016 soudní komisařky Jany Pražákové, č.j. 21D 1964/2015 – 81.

K tomuto vyjádření žalovaný předložil mimo jiné usnesení okresního soudu a výše citované tři faktury.

Z podání stran a úplného výpisu z obchodního rejstříku žalobce soud zjistil skutečnosti ohledně stavu společníků a jednatelů žalobce to, co je uvedeno v žalobě.

Z notářského zápisu ze dne 24. 05. 2015 soud zjišťuje, že v době podání žaloby byl [REDAKCE] správcem pozůstalosti [REDAKCE].

Ze shodného prohlášení stran vyplývá, že žalovaný v inkriminované době převedl z účtu žalobce na svůj účet celkem částku 134.139 Kč.

Z výpisu z registru ekonomických subjektů soud zjišťuje, že žalovaný je od roku 1995 podnikající fyzická osoba ze živnostenského zákona, mimo jiné s předmětem podnikání silniční, nákladní doprava a výstavba bytových a nebytových budov. Jeho IČ je 63251761

Ze shodného prohlášení stran dále vyplývá, že žalovaný v roce 2005 získal na základě smlouvy o revolvingovém úvěru od GE Money Bank, a. s. úvěr ve výši 3.600.000 Kč. Strany se neshodují v tom, na co byl úvěr použit. Žalobce popírá, že by prostředky získané žalovaným z úvěru byly mu poskytnuty na výstavbu čerpací stanice, jak uvádí žalovaný.

Z uznání závazku ze dne 16. 01. 2015 soud zjišťuje, že toto učinili za žalobce oba jednatelé [REDAKCE] a [REDAKCE] s tím, že žalobce uznává vyčíslené úroky z úvěrů ve výši 934.139 Kč. Jednalo se o úvěr ve výši 3.600.000 Kč, č. účtu [REDAKCE] od GE Money Bank, a. s. žalovanému IČ: 63251761, když byl použit na stavbu čerpací stanice

žalobce a její technologie. Nejsou splaceny úroky z tohoto úvěru ve výši 934.139 Kč, které musí žalobce žalovanému uhradit.

Z vyjádření žalovaného, nepřímo ze stanoviska žalobce, z písemnosti nazvané inventura dlouhodobých závazků žalobce ze dne 16. 01. 2015 a z výše citovaného usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 05. 12. 2016 soud zjišťuje, že oba společníci žalobce mají vůči němu pohledávku a to každý ve výši 872.000 Kč.

Z naposledy citované písemnosti soud dále zjišťuje, že obchodní podíl zůstavitele [REDAKCE] v žalobci ve výši 50% z dědictví získala neteř [REDAKCE]. Toto usnesení nabylo právní moci dne 05. 12. 2016.

Pro právní závěr soudu je rozhodné to tvrzení žalovaného, které se týká poskytnutí úvěru od GE Money Bank, jeho osud a splácení. Pokud soud vychází z tohoto tvrzení, na němž staví skutkový závěr, není podstatné popěrné tvrzení žalobce, že se ho úvěr netýká a že z něj neměl žádný prospěch.

Podle § 157 odst. 1 ZOK mimo jiné každý společník je oprávněn domáhat se za společnost náhrady újmy proti jednateli a v těchto řízeních společnost zastupovat; to platí obdobně pro následný výkon rozhodnutí. Podle § 1556 odst. 1 NOZ (dále jen občanský zákoník platný od 01. 01. 2014) zůstavitel může povolati správce pozůstalosti nebo některé její části a případně určit, jaké má povinnosti a zda i jak bude odměňován. Povolání správce pozůstalosti vyžaduje formu veřejné listiny. Podle § 42 odst. 2 věta druhá ZOK správce pozůstalosti je oprávněn vykonávat všechna práva spojená s podílem v obchodní korporaci. Podle § 39 OZ (dále jen občanský zákoník platný do 31. 12. 2013) neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází a nebo se přiči dobrým mravům. Podle § 451 odst. 1 OZ kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat. Podle druhého odstavce tohoto ustanovení bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetek, majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů. Podle § 456 věta první OZ předmět bezdůvodného obohacení se musí vydat tomu, na jehož úkor byl získán. Podle § 457 OZ je-li smlouva neplatná nebo byla-li zrušena, je každý z účastníků povinen vrátit druhému vše, co podle ní dostal. Podle § 458 odst. 1 věta první OZ musí být vydáno vše, co bylo nabyto bezdůvodným obohacením. Podle druhého odstavce tohoto ustanovení s předmětem bezdůvodného obohacení musí být vydány i užitky z něho, pokud ten, kdo obohacení získal, nejednal v dobré víře. Podle § 657 OZ smlouvou o půjčce přenechává věřitel dlužníkovi věci určené podle druhu, zejména peníze a dlužník se zavazuje vrátit po uplynutí dohodnuté doby věci stejného druhu. Podle prvního odstavce § 658 OZ při půjčce peněžité lze dohodnout úroky. Podle § 501 odst. 2 obch. zák. (dále jen obchodní zákoník platný do 31. 12. 2013) stanoví-li smlouva, že úvěr lze použít pouze k určitému účelu, může věřitel omezit poskytnutí peněžních prostředků pouze na plnění závazků dlužníka převzatých v souvislosti s tímto účelem. Podle § 507 věty první obch. zák. mají-li být poskytnuté peněžní prostředky podle smlouvy použity dlužníkem pouze k určitému účelu a dlužník je použije k jinému účelu, nebo jestliže jejich použití k smluvenému účelu je nemožné, je věřitel oprávněn od smlouvy odstoupit a požadovat, aby dlužník vrátil bez zbytečného odkladu použité a nevrácené prostředky s úroky. Podle § 2053 NOZ uzná-li někdo svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením učiněným v písemné formě, má se za to, že dluh

v rozsahu uznání v době uznání trvá. Podle § 580 odst. 1 NOZ neplatné je právní jednání, které se přičí dobrým mravům, jakož i právní jednání, které podporuje zákon, pokud to smysl a účel zákona vyžaduje. Podle § 588 věty první NOZ soud přihlédne i bez návrhu k neplatnosti právního jednání, které se zjevně přičí dobrým mravům, a nebo které odporuje zákonu a zjevně narušuje veřejný pořádek. Podle § 121 o. s. ř. není třeba dokazovat skutečnosti obecně známé nebo známé soudu z jeho činnosti, jakož i právní předpisy uveřejněné nebo oznámené ve Sbírce zákonů České republiky. Podle § 98 o. s. ř. vzájemným návrhem je i projev žalovaného, jímž proti žalobci uplatňuje svou pohledávku k započtení, avšak jen pokud navrhuje, aby bylo přisouzeno více, než co uplatnil. Jinak soud posuzuje takový projev jen jako obranu proti návrhu. Podle § 1982 odst. 1 NOZ dluží-li si strany vzájemné plnění stejného druhu, může každá z nich prohlásit vůči druhé straně, že svojí pohledávku započítává proti pohledávce druhé strany. K započtení lze přistoupit, jakmile straně vznikne právo požadovat uspokojení vlastní pohledávky a splnit svůj vlastní dluh. Podle druhého odstavce tohoto ustanovení započtením se obě pohledávky ručí v rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí; nekryjí-li se zcela, započte se pohledávka obdobně jako při splnění. Tyto účinky nastávají k okamžiku, kdy se obě pohledávky staly způsobilými k započtení.

Aktivní legitimace [redacted], potažmo žalobce, k podání žaloby a jednání ze žalobce v tomto sporu do ukončení dědictví po [redacted], byla dána notářským zápisem Mgr. Janeše, neboť se stal správcem dědictví (§ 1556 odst. 1 NOZ a § 42 odst. 2 ZOK). Zděděním obchodního podílu aktivní legitimace přešla na [redacted], která se stala společnicí žalobce (§ 157 odst. 1 ZOK).

Ze skutkového zjištění a skutkového závěru je patrné, že úvěr, který byl poskytnut žalovanému od GE Money Bank, a. s., byl provozním úvěrem pro žalovaného jakožto podnikatele. Pokud měl být použit k investičním záměrům žalobce, tak se jednalo jednoznačně o porušení úvěrové smlouvy. K tomuto zjištění a skutkovému závěru soud nepotřeboval ani dělat důkaz touto smlouvou, když se jedná o obecně známou skutečnost.

Tím, že si žalovaný zařídil úvěr se záměrem jej použít k jinému účelu, resp. v tomto případě i pro jiného, což se také stalo, neboť žalobce úvěr nemohl získat, došlo k obcházení zákona.

Toto obcházení zákona pokračovalo ze strany žalovaného, k němuž se připojil i žalobce, a to v podobě užití peněz z úvěru od žalovaného žalobci. Mohlo se tak stát na základě smlouvy o půjčce či úvěrové smlouvy, která je však ve smyslu ust. § 39 OZ pro obcházení zákona neplatná.

Pokud žalobce učinil uznávací prohlášení k neplatnému závazku ke smlouvě o půjčce či k úvěrové smlouvě, pak toto musí být také ve smyslu ust. § 580 odst. 1 a § 588 NOZ neplatné, neboť odporuje dobrým mravům, zákonu a zjevně narušuje veřejný zájem. Společnicí žalobce, resp. žalovaný a žalobce, vědomi si nezákonného získání a použití úvěru od GE Money Bank, a. s., uznávacím prohlášením řešili narušení nekalého záměru a jeho realizaci, tedy úhradu dlužných úroků a zřejmě i sankčních úroků, které žalovaný musel zaplatit GE Money Bank, a. s.

Pokud žalobce prostředky z úvěru získal, bylo mu poskytnuto plnění z neplatného právního úkonu ve smyslu ust. § 451 OZ, který musí žalovanému vydat. To se stalo, pokud se

jedná o jistinu. Požadované úroky, vyplývající ze smlouvy uzavřené s GE Money Bank, a. s., však vracet nemusí. On neměl žádnou smlouvu s GE Money Bank, a.s. a smlouva o půjčce či úvěrová smlouva, uzavřená mezi stranami, která mohla pamatovat na tyto úroky, je neplatná. Žalovaný by snad mohl požadovat pouze úroky z prodlení z včas nevrácené jistiny bez důvodného obohacení, což nežádá. Soud je jako synallagma nemusel řešit, protože se bezprostředně netýkají neplatné smlouvy o půjčce či úvěrové smlouvy, ale zažalovaného nároku a nejde o vydání si prvotního vzájemného bezdůvodného obohacení (v době uskutečnění neplatného úkonu).

Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žalovaný si od žalobce nemohl vyplatit částku, která je žalobou požadována.

Pouze okrajově soud posuzoval i platnost uznávacího prohlášení ze dne 16. 01. 2015, tak jak namítal žalobce. Pravdou je, že dluh není do detailu specifikován. To je zřejmé i z jeho písemného vyjádření – „úroky z úvěru“, neboť jistě obsahuje i sankční úroky. Nicméně z prohlášení je zřejmé, že jde o dluh, týkající se veškerého příslušenství úvěru a je tedy jasný a nezaměnitelný. V tomto směru soud i s odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu ČR II. ÚS 2095/2014 (parafrázově – v pochybnostech lépe hledět na právní jednání jako na platné) v tomto neshledává neplatnost uznávacího prohlášení.

Žalovaný v průběhu řízení započtl svůj splatný a nesporný peněžitý nárok celkově ve výši 872.000 Kč. Toto započtení soud považuje za platné (§§ 1982 odst.1 NOZ a 98 o.s.ř.).

Soud ve věci tedy uzavírá, že oba uplatněné nároky stran v tomto sporu jsou po právu a vzhledem k zápočtu nároku žalovaného na nárok žalobce žalobu zamítl.

O nákladech řízení soud druhým výrokem rozhodl ve smyslu ust. § 142 odst. 2 o. s. ř., když z hlediska procesního obě strany měly úspěch částečný, a proto žádná z nich nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze, a to prostřednictvím soudu podepsaného.

**Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 18. ledna 2017**

JUDr. Jiří Nerad, v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení: Irena Kroupová